

Projekt z dnia 4 lutego 2011 r.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2010 r.

w sprawie opłat za umieszczenie odpadów na składowisku

Na podstawie art. 290 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm. ¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa jednostkowe stawki opłat za umieszczenie odpadów na składowisku.

2. Stawki opłat, o których mowa w ust. 1, są określone w załączniku do rozporządzenia.

§ 2. 1. W przypadku gdy odpady spełniają jednocześnie warunki zastosowania więcej niż jednej stawki opłaty, stosuje się stawkę najwyższą.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do odpadów określonych w L.p.1 i L.p.2 załącznika do niniejszego rozporządzenia.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.²⁾

PREZES RADY MINISTRÓW

Dyrektor Departamentu
Gospodarki Odpadami
4.02.2011
Beata Kłopotek

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 111, poz. 708, Nr 138, poz. 865, Nr 154, poz. 958, Nr 171, poz. 1056, Nr 199, poz. 1227, Nr 223, poz. 1464 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 20, poz. 106, Nr 79, poz. 666, Nr 130, poz. 1070 i Nr 215, poz. 1664 oraz z 2010 r. Nr 21, poz. 104, Nr 28, poz. 145, Nr 40, poz. 227, Nr 76, poz. 489, Nr 119, poz. 804, Nr 152, poz. 1018 i 1019, Nr 229, poz. 1498, Nr 249, poz. 1657.

2) Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 października 2008 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 196, poz. 1217) zachowane w mocy na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 28, poz. 145).

Naczelnik Wydziału II

Andrzej Kulon

1

Zastępca Dyrektora
Departamentu Prawnego

Dominik Gałęwski

**Jednostkowe stawki opłaty za umieszczenie odpadów na składowisku
w latach 2012 - 2015¹⁾**

L.p.	Rodzaj odpadów	Jednostkowa stawka opłaty w zł/Mg w roku			
		2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.
1.	Odpady oznaczone kodami 17 06 01* oraz 17 06 05* oraz 16 82 01* i 16 82 02	0	0	0	0
2.	Odpady obojętne oraz fosfogipsy (będące w stanie wolnym lub ustabilizowane żużłami, popiołami paleniskowymi lub pyłami z kotłów)	11	12	13	14
3.	Odpady inne niż niebezpieczne i obojętne ²⁾	35	40	45	50
4.	Odpady opakowaniowe, odpady komunalne, odpady palne ³⁾ , odpady pochodzące z mechanicznej obróbki odpadów ⁴⁾ , odpady metali pochodzące z rozbiórki i demontażu oraz odpady niebezpieczne	140	160	180	200

Objaśnienia:

- ¹⁾ Opłatę za składowanie na składowisku odpadów zawierających wodę w ilości co najmniej 60% oblicza się, w okresie do dnia 31 grudnia 2012 r., mnożąc całkowitą masę odpadów zawierających wodę przez jednostkową stawkę obliczoną według wzoru:

$$Q = (100 - W) \times 0,01 \times n \times q$$

w którym:

- Q - oznacza jednostkową stawkę opłaty za umieszczenie odpadów zawierających wodę na składowisku, w zł/Mg,
W - oznacza zawartość wody w odpadach, w %,
n - oznacza współczynnik, którego wartość zależy od zawartości wody w odpadach,
q - oznacza jednostkową stawkę opłaty określoną w powyższej tabeli, w zł/Mg.

Procentowa zawartość wody w odpadzie W	Współczynnik n
60 ≤ W < 70	1,1
70 ≤ W < 75	1,2
75 ≤ W < 80	1,4
80 ≤ W < 84	1,6
84 ≤ W < 88	1,8
88 ≤ W < 92	2,0
92 ≤ W < 95	2,4
powyżej 95	2,4

- ²⁾ Ustabilizowane biologicznie odpady z tlenowego i beztlenowego rozkładu odpadów komunalnych, zawierających frakcje biodegradowalne, w tym zmieszanych odpadów komunalnych, są zaliczane do odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne jeżeli proces biologicznego przetwarzania odpadów przeznaczonych do składowania spełniał następujące minimalne wymagania:

- o w warunkach tlenowych: zmieszane odpady komunalne były przetwarzane w warunkach tlenowych z aktywnym napowietrzaniem, z ujmowaniem i oczyszczaniem procesowego oraz regularnym przerzucaniem odpadów (co najmniej raz w tygodniu), przy czym proces ten trwa od 8 do 12 tygodni, w tym co najmniej 2 tygodnie w zamkniętym reaktorze lub w hali,
- o w warunkach beztlenowych i tlenowych: odpady komunalne były przetwarzane w procesie dwustopniowym, w pierwszym stopniu fermentacja mezofilowa przez minimum 20 dni lub termofilowa

przez minimum 12 dni, w drugim stopniu, stabilizacja tlenowa z aktywnym napowietrzaniem, z ujmowaniem i oczyszczaniem powietrza procesowego oraz regularnym przrzucaniem odpadów (co najmniej raz w tygodniu) przez okres minimum 2 tygodni.

- 3) Odpady palne to odpady ulegające spaleniu w procesach autotermicznych, bez dodatku energii z zewnątrz.
- 4) Odpady z mechanicznej obróbki odpadów wymienione w podgrupie 19 12, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

UZASADNIENIE

Niniejszy projekt rozporządzenia Rady Ministrów stanowi realizację upoważnienia zawartego w art. 290 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.). Należy zauważyć, że upoważnienie pozwala na wydanie kilku rozporządzeń, stąd możliwe jest wyodrębnienie stawek opłat za składowanie odpadów do oddzielnego rozporządzenia.

Obecnie wysokość stawek opłat za składowanie odpadów reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 października 2008 r. w sprawie stawek opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 196, poz. 1217), natomiast wysokość aktualnych stawek opłat za korzystanie ze środowiska, w tym za składowanie odpadów, określa obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 18 sierpnia 2009 r. w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2010 (M.P. Nr 57, poz. 780), zaś na rok 2011 będą obowiązywały stawki określone obwieszczeniem Ministra Środowiska z dnia 4 października 2010 r. w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2011 (M.P. Nr 74, poz. 945).

Ustawa z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 28, poz. 145) dokonała zmiany upoważnienia do wydania omawianego rozporządzenia, pozwalając na wydanie aktu wykonawczego określającego stawki opłat na kolejne lata.

Poprzednie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 października 2008 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 196, poz. 1217) zostało zachowane w mocy na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 28, poz. 145). Rozporządzenie to straci moc z chwilą wydania nowego rozporządzenia na podstawie art. 290 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

Stopniowy wzrost stawek za składowanie odpadów, z ich projekcją na kolejne 4 lata, służy stworzeniu efektywnego narzędzia ekonomicznego, które powinno przyczynić się do wzrostu udziału innych metod przetwarzania odpadów niż składowanie. Znaczący wzrost opłat za składowanie odpadów powinien w pierwszej kolejności przyczynić się do wykorzystania dostępnych wydajności istniejących instalacji do przetwarzania odpadów, ich niezbędnych modernizacji, a także do podjęcia nowych projektów inwestycyjnych, również przy wykorzystaniu środków funduszy UE. Taki efekt można osiągnąć wówczas, gdy koszt przyjęcia odpadów na składowisko będzie znacząco wyższy od ceny przyjęcia odpadów do zakładów przekształcania odpadów innymi metodami niż składowanie.

W poprzednich latach przyjęto zróżnicowanie stawki opłat według rodzajów odpadów dla poszczególnych rodzajów (kodów) odpadów. Metoda ta była stosowana do tej pory przez kilkanaście kolejnych lat. Obowiązywały zatem różne stawki opłat za składowanie odpadów dla klasyfikowanych pod różnymi kodami (klasyfikacja następuje ze względu na źródło powstawania odpadów) odpadów o podobnym składzie i właściwościach, co stwarzało możliwość przeklasyfikowywania odpadów na inne kody, dla których stawka opłat była niższa.

W związku z powyższym, w projekcie rozporządzenia zaproponowano zmianę polegającą na pogrupowaniu rodzajów odpadów w większe zbiory i wprowadzenie tylko 4 stawek opłat za składowanie odpadów. Celem zmian jest uproszczenie systemu naliczania opłat za składowanie odpadów oraz wymuszenie właściwego gospodarowania odpadami w inny sposób niż poprzez składowanie. Zaproponowane zmiany mają doprowadzić do sytuacji, w której korzystniejsze finansowo będzie zagospodarowanie odpadów w sposób inny niż składowanie, co jednocześnie zachęci inwestorów zarówno prywatnych, jak i publicznych do inwestowania w instalacje do termicznego, mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów, czy też produkcji paliw alternatywnych.

Stawkę „zerową” pozostawiono dla odpadów oznaczonych kodami 17 06 01* i

17 06 05* oraz odpadów oznaczonych kodami 16 82 01* i 16 82 02.

Stawkę od 11 zł w 2011 r. do 14 zł w roku 2015 zaproponowano dla odpadów obojętnych, zgodnie z definicją zawartą w art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy o odpadach, a także dla fosfogipsów, będących w stanie wolnym bądź ustabilizowanych żużlami, popiołami paleniskowymi lub pyłami z kotłów.

Dla odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne wprowadzono stawkę w wysokości 35 zł w 2012 r., wzrastającą stopniowo do 50 zł w roku 2015. Odpady z tlenowego i beztlenowego rozkładu odpadów komunalnych będą mogły być kwalifikowane do odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, jeśli zostaną poddane procesom biologicznego przetwarzania odpadów, spełniającym poniższe wymagania:

- o w warunkach tlenowych: zmieszane odpady komunalne były przetwarzane w warunkach tlenowych z aktywnym napowietrzaniem, z ujmowaniem i oczyszczaniem powietrza procesowego oraz regularnym przerzucaniem odpadów (co najmniej raz w tygodniu), przy czym proces ten trwa od 8 do 12 tygodni, w tym co najmniej 2 tygodnie w zamkniętym reaktorze lub w hali,
- o w warunkach beztlenowych i tlenowych: odpady komunalne były przetwarzane w procesie dwustopniowym, w pierwszym stopniu fermentacja mezofilowa przez minimum 20 dni lub termofilowa przez minimum 12 dni, w drugim stopniu, stabilizacja tlenowa z aktywnym napowietrzaniem, z ujmowaniem i oczyszczaniem powietrza procesowego oraz regularnym przerzucaniem odpadów (co najmniej raz w tygodniu) przez okres minimum 2 tygodni.

W przeciwnym razie będą zaliczane do grupy o najwyższej stawce opłaty. Intencją ustawodawcy w tym przypadku jest wsparcie instalacji, których możliwości technologiczne pozwalają na przeprowadzenie pełnej stabilizacji biologicznej odpadów ulegających biodegradacji, zgodnie z wymaganiami najlepszej dostępnej techniki (BAT) i jednocześnie uniemożliwienie przekwalifikowywania odpadów nieustabilizowanych na odpady inne niż niebezpieczne i obojętne tylko dla celów korzyści finansowych. Odpady te, pod warunkiem zastosowania odpowiednich procesów stabilizacji biologicznej oraz późniejszego składowania, stanowią niewielkie zagrożenie dla środowiska.

Za składowanie odpadów opakowaniowych, odpadów komunalnych, palnych, jak również odpadów z mechanicznej obróbki odpadów (określonych w katalogu odpadów w podgrupie 19 12), odpadów metali pochodzących z rozbiórki i demontażu oraz odpadów niebezpiecznych, nałożono najwyższą stawkę – od 140 zł w roku 2012 do 200 zł w roku 2015. Czytelny wzrost stawki w kolejnych latach obowiązywania regulacji umożliwi podmiotom gospodarczym zajmującym się zagospodarowaniem odpadów dostosowanie się do znacząco wyższych kosztów składowania. Koniecznym jest ujednolicenie stawki dla odpadów komunalnych oraz odpadów pochodzących z mechanicznej obróbki tych odpadów, ze względu na fakt powszechnie stosowanego, w celu obniżenia kosztów za składowanie, przeklasyfikowania odpadów z grupy 20 na 19 (bez faktycznego przetworzenia odpadów). Z powyższych względów, dla wyeliminowania opisanych nieprawidłowości oraz wymuszenia zmian w gospodarce odpadami, stawki za składowanie tych odpadów muszą być identyczne.

W 2011 r. stawka jednostkowa za składowanie zmieszanych odpadów komunalnych będzie wynosić 107,85 zł, natomiast w propozycji na 2012 r. stawka ta ma być podwyższona do 140 zł tak, by w 2015 r. osiągnęła poziom 200 zł. Jednocześnie należy przypomnieć, iż całkowita cena za przyjęcie odpadów na składowisku, zgodnie z art. 61 ustawy o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243 i Nr 203, poz. 1351), powinna uwzględniać dodatkowo koszty budowy, eksploatacji, zamknięcia, rekultywacji, monitorowania i nadzorowania składowiska odpadów, co w efekcie zwiększy koszt stosowania tej metody nawet do 350 – 400 zł, czyniąc ją, w porównaniu do innych (tańszych) metod przekształcania,

nieatrakcyjną finansowo.

Tą samą stawką opłaty objęto również odpady palne (ulegające spaleniowi w procesach autotermicznych, bez dodatku energii z zewnątrz), aby zapewnić opłacalność ich wykorzystania do produkcji paliw alternatywnych, a tym samym wykorzystania właściwości energetycznych odpadów – zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami.

Również odpady pochodzące z mechanicznej obróbki odpadów, wymienione w podgrupie 19 12, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206), odpady metali pochodzące z rozbiórki i demontażu oraz odpady niebezpieczne będą objęte tą stawką.

Należy zwrócić uwagę, że woda zawarta w odpadach stanowi w rzeczywistości roztwór silnie zanieczyszczony składnikami rozpuszczalnymi zawartymi w danym odpadzie. Ciecz ta jest wyciskana z odpadów składowanych w stanie ciekłym lub półciekłym pod wpływem masy własnej, a następnie uwalniana z jego struktury jako wolna ciecz osadowa, mogąca powodować częściową lub całkowitą utratę funkcjonalności drenażu składowiska. Proces taki może prowadzić do rozwarstwiania się odpadów w składowisku odpadów uwodnionych (stawie osadowym) i braku możliwości odprowadzenia tej cieczy poza składowisko. Nawet niewielkie uszkodzenia warstwy izolacyjnej w podłożu składowiska prowadzić będą do infiltracji cieczy osadowej do gruntu i wód gruntowych. Ponadto ciecz osadowa zajmuje pojemność składowiska, ograniczając możliwości przyjęcia większej ilości odpadów do składowania, a powierzchnia składowiska odpadów uwodnionych, nawet po odparowaniu części wody, pozostaje niestabilna pod względem mechanicznym i trudna do rekultywacji.

Analizując zagrożenia związane ze składowaniem odpadów uwodnionych, zwrócono uwagę przede wszystkim na zwiększone zagrożenie wyciekami ze składowiska do gruntu i wód gruntowych, które narasta wraz ze wzrostem uwodnienia składowanych odpadów (zwłaszcza osadów). Zaproponowana zmiana ma na celu ograniczenie składowania odpadów o wysokim uwodnieniu, co pozwoli także na znaczące (wielokrotne) zmniejszenie masy i objętości odpadów.

Wobec powyższego zaproponowano ograniczenie uwzględnienia zawartości wody w określaniu stawki za składowanie odpadów. Wskazany w załączniku do projektu rozporządzenia wzór będzie stosowany do odpadów zawierających co najmniej 60% wody. W przypadku odpadów zawierających poniżej 60%, do obliczania opłaty, stosuje się stawkę wskazaną w tabeli, zaś masa odpadów uwzględnia zawartą w niej wodę.

Ponadto planuje się całkowitą rezygnację z uwzględnienia przy obliczaniu opłaty od dnia 1 stycznia 2013 r.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projekt rozporządzenia został zamieszczony na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Środowiska, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337). W toku prac nad projektem rozporządzenia nie dokonano żadnych zgłoszeń w trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

Przedmiot rozporządzenia nie jest objęty regulacjami prawnymi Unii Europejskiej. Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Cel wprowadzenia regulacji

Podstawowym celem wprowadzenia niniejszego projektu rozporządzenia jest stworzenie efektywnego narzędzia ekonomicznego, dzięki czemu nastąpi wzrost udziału innych metod przekształcania odpadów niż składowanie odpadów, w efekcie czego nastąpi spadek ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów, co jest zgodne z hierarchią postępowania z odpadami. Ponadto wprowadzenie przedmiotowego aktu prawnego ma na celu uproszczenie i wzrost przejrzystości systemu opłat za składowanie odpadów.

2. Podmioty, na które będzie oddziaływać regulacja

Regulacja oddziałuje na posiadaczy odpadów, w tym podmioty zajmujące się gospodarowaniem odpadami, a także na organy administracji publicznej właściwe w sprawach opłat za korzystanie ze środowiska, fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, których przychodami są wpływy z tytułu ww. opłat oraz Inspekcję Ochrony Środowiska.

3. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Projekt rozporządzenia został poddany procedurze konsultacji z następującymi organami, instytucjami i organizacjami związanymi pośrednio lub bezpośrednio z gospodarowaniem odpadami:

- 1) Prezydenci Miast: Białystok, Bydgoszcz, Gdańsk, Gorzów Wielkopolski, Katowice, Kielce, Kraków, Lublin, Łódź, Olsztyn, Opole, Poznań, Rzeszów, Szczecin, Toruń, Warszawa, Wrocław, Zielona Góra,
- 2) marszałkowie województw,
- 3) Główny Urząd Statystyczny,
- 4) Główny Inspektor Ochrony Środowiska,
- 5) Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska,
- 6) Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska,
- 7) Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- 8) NSZZ „Solidarność”,
- 9) OPZZ,
- 10) Biuro Ochrony Środowiska m. st. Warszawy;
- 11) Biuro Wspierania Lobbying Ekologicznego, ul. Raszyńska 32/44, 02-026 Warszawa,
- 12) Bussines Centre Club – Związek pracodawców, Plac Żelaznej Bramy 10, 00-136 Warszawa,
- 13) Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Opakowań, ul. Konstancińska 11, 02-942 Warszawa,
- 14) Centrum Prawa Ekologicznego, ul. Uniwersytecka 1, 50-951 Wrocław,
- 15) Federacja Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP,
- 16) Forum Związków Zawodowych, Plac Teatralny 4, 85-069 Bydgoszcz,
- 17) Hutnicza Izba Przemysłowo-Handlowa, ul. Lompy 14, 40-040 Katowice,
- 18) Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych, ul. Kossutha, 640-844 Katowice,
- 19) Instytut Gospodarowania Odpadami, ul. Barbary 21a lok. 247, 40-053 Katowice,
- 20) Instytut Metali Nieżelaznych, Sowińskiego 5, 44-100 Gliwice,
- 21) Instytut Metalurgii Żelaza, ul. K. Miarki 12-14, 44-100 Gliwice,
- 22) Instytut Mineralnych Materiałów Budowlanych, ul. Cementowa 1, 31-983 Kraków,
- 23) Instytut na Rzecz Ekorozwoju, ul. Nabelaka 15 lok. 1, 00-743 Warszawa,

- 24) Instytut Ochrony Środowiska, ul. Krucza 5/11d, 00-548 Warszawa,
- 25) Izba Energetyki Przemysłowej i odbiorców energii, ul. Poleczki 21, 02-822 Warszawa,
- 26) Izba Gospodarcza Metali Nieżelaznych, ul. Graniczna 29, 40-956 Katowice,
- 27) Izba Przemysłowo-Handlowa Gospodarki Złotem; ul. Świętokrzyska 18 lok. 206, 00-052 Warszawa,
- 28) Katowicki Holding Węglowy S.A., ul. Damrota 16, 40-022 Katowice,
- 29) Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego,
- 30) Kompania Węglowa S.A., ul. Powstańców 30, 40-039 Katowice,
- 31) Konfederacja Pracodawców Polskich,
- 32) Krajowa Izba Gospodarcza, ul. Trębacka 4, 00-074 Warszawa,
- 33) Krajowa Izba Gospodarki Odpadami, Al. Jerozolimskie 44, pok. 324/325, 00-024 Warszawa,
- 34) Ogólnokrajowe Stowarzyszenie "Poszanowanie Energii i Środowiska" SAPE-POLSKA, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa,
- 35) Ogólnopolska Izba Gospodarcza Recyklingu, ul. Karmelicka 30/2, 00-181 Warszawa,
- 36) Ogólnopolski Związek Producentów Drobiu, ul. Płocka 5, 06-400 Ciechanów,
- 37) Państwowa Rada Ochrony Środowiska, ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa,
- 38) Polska Izba Ekologii, ul. Warszawska 3, 40-009 Katowice,
- 39) Polska Izba Gospodarki Odpadami, ul. Świętokrzyska 36 lok. 47, 00-116 Warszawa,
- 40) Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji, ul. Koszykowa 54, 00-675 Warszawa,
- 41) Polska Izba Opakowań, ul. Konstancińska 11, 02-942 Warszawa
- 42) Polska Izba Producentów na rzecz obronności kraju, ul. Fort Wola 22, 00-961 Warszawa,
- 43) Polska Izba Przemysłu Chemicznego, ul. Śniadeckich 17, 00-654 Warszawa,
- 44) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych *Lewiatan*,
- 45) Polska Organizacja Przemysłu i Handlu Naftowego, ul. Rejtana 17/36, 02-516 Warszawa,
- 46) Polska Unia Ubocznych Produktów Spalania, ul. Niedziałkowskiego 47a/4, Szczecin 71-403,
- 47) Polski Instytut Spalania, 00-665 Warszawa, ul. Nowowiejska 21/25,
- 48) Polski Klub Ekologiczny, ul. Sławkowska 26A, 31-014 Kraków,
- 49) Stowarzyszenie „Bez dioksyn”, ul. Zbożowa 2, 30-002 Kraków,
- 50) Stowarzyszenie Forum Recyklingu Samochodów, Al. Jerozolimskie 202, 02-486 Warszawa,
- 51) Stowarzyszenie Papierników Polskich, Pl. Komuny Paryskiej 5A, 90-007 Łódź,
- 52) Stowarzyszenie Polskich Przedsiębiorców Gospodarki Odpadami, ul. Grunwaldzka 1, 99-300 Kutno,
- 53) Stowarzyszenie Producentów Kabli i Osprzętu Elektrycznego, ul. Szubińska 17, 85-312 Bydgoszcz,
- 54) Stowarzyszenie Technologii Ekologicznych SILESIA, ul. Tulipanów 10, 45-219 Opole,
- 55) Towarzystwo Gospodarcze Polskie Elektrownie, ul. Krucza 6/14, 00-950 Warszawa,
- 56) ZIPSEE – Związek Importerów i Producentów SEE, ul. Połczyńska 116 A, 01-304 Warszawa,
- 57) Związek Pracodawców Gospodarki Odpadami, ul. Mokotowska 48/205, 00-543 Warszawa,
- 58) Związek Pracodawców Kolejowych, ul. Chmielna 73 A, 00-801 Warszawa,
- 59) Związek Pracodawców Przemysłu Utylizacyjnego, ul. Nowogrodzka 31 lok. 100, 00-511 Warszawa,

Ponadto projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Środowiska www.mos.gov.pl, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

W trakcie konsultacji społecznych napłynęło wiele uwag i propozycji, które poruszały kwestie istotne z punktu widzenia przedsiębiorstw działających w branży gospodarki odpadami. W znacznej mierze, nadsyłane komentarze wyrażały poparcie dla planowanego kierunku zmian, zaproponowanych w projekcie, który według autorów przyczyni się do znacznego ograniczenia ilości składowanych odpadów i wyeliminowania niepożądanych działań w gospodarowaniu odpadami.

Wielu zainteresowanych, wśród nich przedstawicieli przedsiębiorstw branży wydobywczej, zwracało jednak uwagę na poważne konsekwencje wzrostu opłat za składowanie odpadów dla przemysłu wydobywczego. Należy jednak wyjaśnić, że przepisów zawartych w tytule V ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.) nie stosuje się do odpadów wydobywczych obojętnych, odpadów innych niż niebezpiecznych i obojętnych oraz niezanieczyszczonej gleby, co wynika z art. 58 ust. 4 ustawy o odpadach wydobywczych (Dz.U. z 2008 r. Nr 138, poz. 865, z późn. zm.).

W przesłanych przez przedstawicieli przedsiębiorców propozycjach, zawarto propozycję umieszczenia w tekście regulacji projekcji wzrostu stawek opłat za składowanie, w rozbiciu na kolejne lata, tak by dzięki temu uczynić tendencje bardziej klarownymi i przewidywalnymi dla całego sektora. Propozycję uznano za uzasadnioną, w związku z czym projekt uzupełniono o propozycje stawek opłat na kolejne lata, do roku 2015.

Przyjęto również propozycję, przesłaną m.in. przez Polską Izbę Przemysłu Chemicznego objęcia również fosfogipsów stawką przewidzianą dla odpadów obojętnych.

Wskazane zostało, przez podmioty odpowiedzialne za wykorzystanie wysokokalorycznych frakcji odpadów, iż dla niektórych typów odpadów palnych, które mogą i powinny być składnikami paliw alternatywnych, stawka opłaty za składowanie została bezzasadnie zmniejszona. W efekcie uwaga została uwzględniona poprzez umieszczenie tych odpadów w grupie, objętej najwyższą stawką opłaty.

Ponadto sugerowano, iż wzrost opłat nie jest zgodny z art. 291 ust. 1 ustawy - Prawo ochrony środowiska, gdyż przekracza poziom 3,5% wskaźnika inflacji. Należy wskazać, iż ustawa nie zakazuje większych podwyżek opłat aniżeli w stopniu odpowiadającym średniorocznemu wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych, w związku z tym zastrzeżenia te okazały się być nieuzasadnione.

Wielu przedsiębiorców, w tym zarządzający instalacjami do unieszkodliwiania odpadów, poruszyło temat ujednolicenia stawki za składowanie odpadów pochodzących z mechanicznego przekształcania odpadów ze stawką za składowanie zmieszanych odpadów komunalnych. Wskazywano tu na niebezpieczeństwo znaczącego ograniczenia rentowności prowadzenia działalności przez podmioty, które obecnie poddają odzyskowi część z odpadów zawartych w strumieniu zmieszanych odpadów komunalnych. Rozwiązanie zaproponowane w projekcie rozporządzenia nie jest jednak wymierzone w przedsiębiorców, którzy w sposób efektywny prowadzą gospodarkę odpadami. Należy szacować, iż masa odpadów poddanych odzyskowi, poprzez wyodrębnienie odpadów do odzysku surowcowego oraz do produkcji paliw alternatywnych, znacznie pomniejszy koszt zagospodarowywania pozostałych odpadów na składowisku względem podmiotów, które w ten sposób unieszkodliwiają 100% zebranych odpadów. Dodać ponadto należy, iż odpady powinny być składowane jedynie w sposób selektywny (art. 55 pkt 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243 i Nr 203, poz. 1351), co w konsekwencji powinno spowodować pełne zagospodarowanie wszystkich tego typu instalacji. Czytelny system podnoszenia opłaty za składowanie, rozłożony w czasie, pozwoli podmiotom eksploatującym instalacje na podjęcie decyzji inwestycyjnych, które przyczynią się do zwiększenia efektywności metod przetwarzania.

W projekcie rozporządzenia wprowadzono ponadto objaśnienie, w jaki sposób odpady zawierającym frakcje biodegradowalne, po biologicznej stabilizacji mogą być uznane za inne niż niebezpieczne i obojętne. Celem wprowadzenia tego objaśnienia jest doprowadzenie do zakończenia nieuczciwych praktyk przeklasyfikowywania odpadów nieustabilizowanych biologicznie jako odpady inne niż niebezpieczne i obojętne, mających na celu obniżenie kosztów

składowania zmieszanych odpadów komunalnych.

Wyniki przeprowadzonych konsultacji społecznych zostaną zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Środowiska www.mos.gov.pl.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

W celu określenia wpływu proponowanych zmian stawek przeprowadzono analizę finansową opłat w latach 2005 – 2009 r. wraz z oszacowaniem opłat za 2010, 2011 i 2012 r. W analizie uwzględniono masy odpadów umieszczonych na składowisku w poszczególnych latach od 2005 do 2009 r. na podstawie danych zawartych w Centralnym Systemie Odpadowym (CSO). Masy składowanych odpadów dla lat 2010 - 2012 nie są w chwili sporządzania analizy znane, w związku z powyższym jako ilość składowanych odpadów przyjęto średnią masę odpadów umieszczonych na składowisku w latach 2005 – 2009. Dla lat 2005 – 2011 przyjęto jednostkowe stawki zgodnie z obowiązującymi w danym roku. Natomiast, dla szacunków na 2012 r. przyjęto wysokość stawek zgodnie z proponowanymi w załączniku do rozporządzenia 4 grupami następująco:

- a) Odpady zawierające azbest 17 06 01*, 17 06 05* oraz odpady powstałe w wyniku klęsk żywiołowych: 16 82 01*, 16 82 02, - 0 zł,
- b) Odpady obojętne: 17 05 04, 17 02 02, 17 01 07, 17 01 01, 17 01 02, 17 01 03, 10 11 03, wymienione w rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 7 września 2005 r. w sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczania odpadów do składowania na składowisku danego typu (Dz. U. Nr 186, poz. 1553, z późn. zm.) oraz fosfogipsy (będące w stanie wolnym lub ustabilizowane żużłami, popiołami paleniskowymi lub pyłami z kotłowni): 06 09 80, 06 09 81 – 11 zł (2012 r.) – 14 zł (2015 r.);
- c) Dla pozostałych kodów odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, poza wymienionymi w literze d, przyjęto stawkę od 35 zł (2012 r.) do 50 zł (2015 r.);
- d) Odpady opakowaniowe (grupa 15), odpady komunalne (Grupa 20), odpady palne, odpady pochodzące z mechanicznej obróbki odpadów (Podgrupa 19.12), odpady z metali pochodzących z rozbiórki i demontażu oraz odpady niebezpieczne (wcześniej nie wymienione) – od 140 zł (2012 r.) do 200 zł (2015 r.);

W analizie przyjęto założenie, zgodnie z proponowaną treścią projektu rozporządzenia, że w przypadku gdy odpady spełniają jednocześnie warunki zastosowania kilku stawek opłat, wówczas stosuje się stawkę najwyższą (nie dotyczy to odpadów wskazanych w lit. a i b).

Z przeprowadzonej analizy wynika, że wpływy z opłat zaproponowanych w projekcie rozporządzenia na 2012 r. w porównaniu w latami poprzednimi (od 2005 r.), zakładając że niekorzystne tendencje w ilości składowanych odpadów się nie zmieniają, będą się kształtowały w sposób następujący:

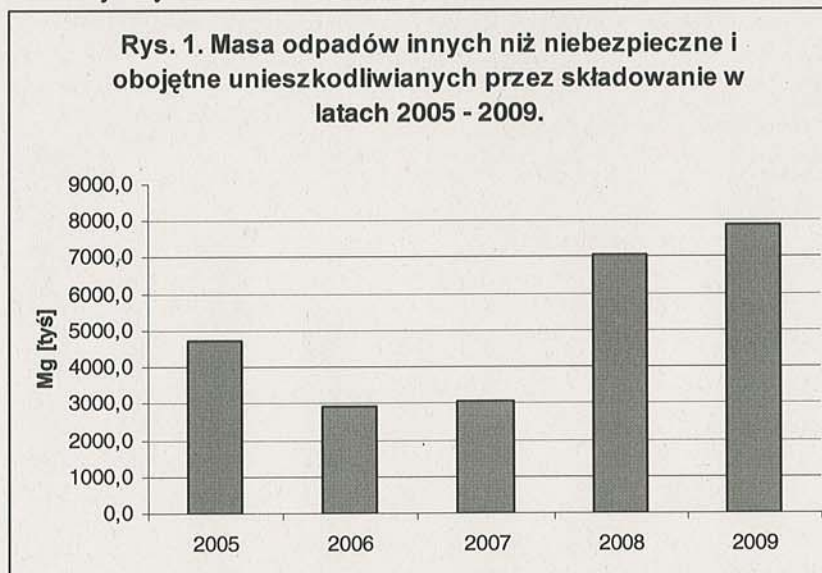
Tabela 1. Szacowane wpływy z opłat za składowanie odpadów w latach 2005- 2012.

Rok/opłata	Opłata za składowanie [tyś zł] dla odpadów z pkt. a)	Opłata za składowanie [tyś zł] dla odpadów z pkt. b)	Opłata za składowanie [tyś zł] dla odpadów z pkt. c)	Opłata za składowanie [tyś zł] dla odpadów z pkt. d)
2005	761 300	27489,4	65 611,5	104 666,5
2006	0	30858,2	42 433,8	132 593,2
2007	0	27281,5	51 913,9	121 280,7
2008	0	20731,9	113 325,2	553 524,0
2009	0	11585,0	127 870,3	585 566,4
2010	0	25803,7	87 610,6	705 578,4
2011	0	26706,9	90 677,0	730 273,6
2012*	0	27403,8	179 586,6	1 034 029,5

*Obliczono na podstawie zaproponowanych stawek w załączniku do projektu rozporządzenia.

Na podstawie powyższej tabeli można wnioskować, że dla odpadów z drugiej grupy, przy stawce 11 zł na 2012 rok, nie powinien nastąpić duży wzrost opłaty za składowanie.

Największy wzrost wpływów ze stawek opłat za składowanie będzie dla odpadów objętych trzecią co do wielkości stawką. Wzrost ten związany jest z faktem, że większość tych odpadów do 2010 r. była objęta stawką w wysokości poniżej 35 zł. Analizując wpływ proponowanych zmian należy jednak zwrócić uwagę na masy odpadów, składowanych w latach 2005 – 2009, co ilustruje Rys.1.

Biorąc pod uwagę nagły spadek ilości składowanych odpadów z omawianej grupy w 2006 r., należy wnioskować, że średnia masa z lat 2005 – 2009 może nie do końca odzwierciedlić przewidywane wpływy z opłat za składowanie. Należy również zauważyć, że w latach 2008 i 2009 znacząco wzrosła masa składowanych odpadów, co nie jest zjawiskiem korzystnym z punktu widzenia ochrony środowiska. Wzrost stawek opłat za składowanie powinien przyczynić się do znalezienia nowych sposobów zagospodarowania tych odpadów.

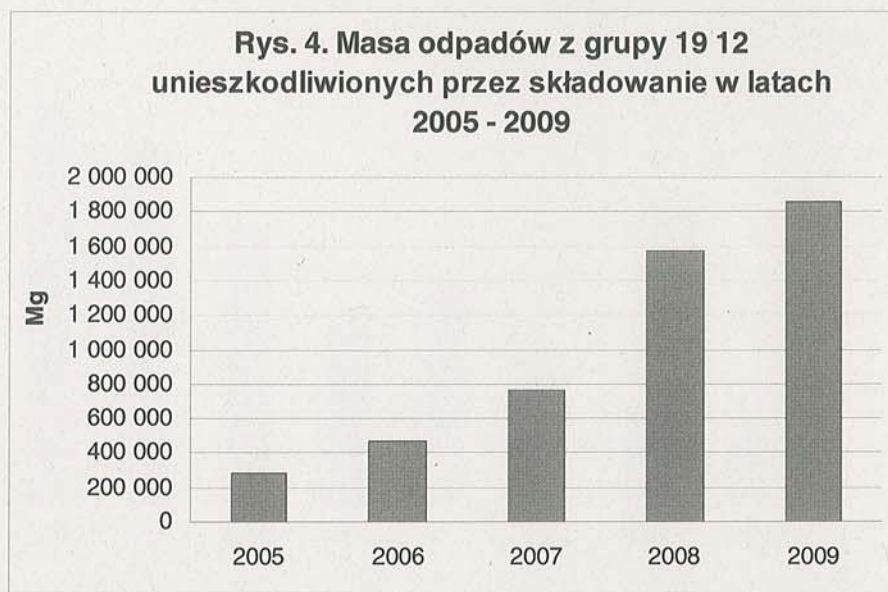
Na rysunku 2 wyraźnie widoczny jest znaczny przewidywany wzrost wpływów z opłat za składowanie odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w 2012 r. Jednakże należy zwrócić uwagę na fakt, że omawiana grupa odpadów jest bardzo szeroka i w związku z tym szacunki wpływów z opłat w rzeczywistości mogą okazać się znacznie zawyżone.

W przypadku odpadów objętych najwyższą proponowaną stawką - 140 zł w 2012 r., można zaobserwować coroczny wzrost wpływów z opłat. Proponowane stawki spowodują kolejny wzrost wpływów z opłaty za składowanie do kwoty około 858,8 mln zł, przy założeniu tej samej masy składowanych odpadów co w latach poprzednich. Na rysunku 3 przedstawiono jak kształtują się wpływy wysokości opłat za składowanie odpadów z grupy 20 w latach 2005 – 2012, przy uwzględnieniu opisanych wyżej założeń.

Wyraźnie widoczna jest tendencja wzrostu opłat za składowanie odpadów dla całej grupy 20. Dla 2012 r. przewiduje się wzrost wpływów z opłaty o około 25% w stosunku do 2011 r. Należy jednocześnie zauważyć, że największy, bo ponad czterokrotny wzrost opłat dla grupy 20 nastąpił na przełomie 2007 i 2008 r.

W przypadku podgrupy 19 12 należy zwrócić w pierwszej kolejności uwagę na masy tych odpadów kierowanych na składowiska w latach 2005 – 2009. Sytuację ilustruje rysunek 4.

Wyraźnie widoczny jest znaczny wzrost ilości odpadów z podgrupy 19 12 unieszkodliwianych przez składowanie w latach 2005 – 2009. Można wnioskować, że sytuacja ta spowodowana jest przeklasyfikowywaniem odpadów na kody z omawianej podgrupy, dla których stawka opłat była niższa i wahała się w poprzednich latach w granicach około 60 zł, natomiast dla odpadów komunalnych przekroczyła 100 zł. W związku z powyższym, przyjęte ogólne założenie, że do obliczeń przyjęto masę składowanych odpadów dla lat 2010, 2011 i 2012 jako średnią masę odpadów zeskladowanych w latach 2005 – 2009, może nie do końca odzwierciedlać rzeczywistych wpływów z opłat za składowanie. Niemniej jednak można założyć, że w 2012 r. wpływy z opłat za składowanie odpadów z podgrupy 19 12 mogą, przy zachowaniu obecnych tendencji, osiągnąć około 139 mln zł (Rys.5).

Dla grupy 15 przewidywane wpływy z opłat w latach 2005 – 2009 i szacowane na lata 2010 - 2012 zostały przedstawione na wykresie (Rys. 6).

Z rysunku 6 należy wnioskować, że wpływy za składowanie odpadów opakowaniowych mogą dość znacznie wzrosnąć w 2012 r. Wzrastające koszty oraz wymagania dotyczące poziomu odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych powinny spowodować obniżenia masy składowanych tego rodzaju odpadów.

Z drugiej strony, należy zauważyć, że niewprowadzenie nowych mechanizmów może spowodować niewywiązanie się Polski z wymagań dyrektyw (dotyczących odpadów opakowaniowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, pojazdów wycofanych z eksploatacji, składowania odpadów ulegających biodegradacji, co może spowodować poważne skutki ekonomiczne dla Polski z powodu kar ze strony UE. Dla Polski zostały wyznaczone następujące wielkości opłat:

- ryczałt w wysokości co najmniej 3 600 000 euro,
- okresowa kara pieniężna w wysokości od 4,3 tys. do 260 tys. euro za każdy dzień niewykonania zobowiązania.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy

Regulacja może pośrednio wpłynąć na rozwój rynku pracy w sektorze zajmującym się przetwarzaniem odpadów, ale jego skalę trudno obecnie ocenić. Oczekuje się, że podwyższenie stawek opłaty za umieszczenie odpadów na składowisku wymusi odchodzenie od składowania odpadów na rzecz innych metod zagospodarowywania odpadów, przy równoczesnym inwestowaniu w technologie przetwarzania odpadów, co może spowodować stopniowy wzrost zatrudnienia.

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wprowadzenie podwyższonych, ponad średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2012 r., stawek opłat za składowanie odpadów ma za zadanie spowodować pozytywny wpływ na konkurencyjność przedsiębiorców zajmujących się odzyskiem, w tym recyklingiem odpadów. Jednocześnie oczywistym jest pogorszenie się

sytuacji finansowej podmiotów osiągających przychód z eksploatacji składowisk, jako jedyne źródła przychodu. Wysokość jednostkowej stawki opłaty za składowanie odpadów powinna pełnić funkcję bodźca dla prawidłowych zachowań podmiotów działających na rynku gospodarki odpadami oraz uwzględniać dobrą praktykę gospodarowania odpadami. Ocenia się, że wzrost stawek opłaty za umieszczanie odpadów na składowiskach odpadów pociągnie za sobą wzrost kosztów ponoszonych przez podmioty, które będą jedynie unieszkodliwiać odpady poprzez składowanie, a nie będą stosować innych metod ich zagospodarowania, w szczególności w procesach mechaniczno-biologicznego czy termicznego przetwarzania.

Z analizy w pkt. 4 można wnioskować, że proponowane zmiany w stawkach opłat za składowanie odpadów mogą wywrzeć znaczący, pozytywny wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie nowoczesnych technologicznie przedsiębiorstw. Istotny jest jednak fakt, że wprowadzenie wyższych stawek opłat za składowanie odpadów stworzy podmiotom korzystniejsze finansowo warunki do inwestowania w instalacje do zagospodarowania odpadów w inny sposób niż przez składowanie odpadów. Jest to zgodne z przyjętymi celami w gospodarce odpadami, gdyż obecnie Polska jest jednym z nielicznych krajów Unii Europejskiej, w którym unieszkodliwianie odpadów poprzez składowanie, szczególnie w przypadku odpadów komunalnych, jest nadal głównym sposobem zagospodarowania odpadów.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Brak bezpośredniego wpływu, jednakże należy zauważyć, iż w zakresie gospodarki odpadami, zgodnie z Krajowym planem gospodarki odpadami 2010, instalacje do zagospodarowania odpadów będą miały charakter regionalny. W związku z powyższym, przewiduje się zwiększenie aktywności jednostek samorządu terytorialnego w kierunku poszukiwania rozwiązań regionalnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami.

8. Źródła finansowania

Wdrożenie przepisów rozporządzenia nie generuje dodatkowych kosztów.

9. Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot rozporządzenia nie jest objęty regulacjami prawnymi Unii Europejskiej.